

Stratégia Rady Európy o právach dieťaťa (2016-2021)

Ľudské práva detí

Rada Európy

www.coe.int/children

Budovať Európu pre deti a s deťmi

Obsah

ÚVOD	4
I. RADA EURÓPY A PRÁVA DIEŤAŤA: ÚSPECHY, NA KTORÝCH JE POTREBNÉ STAVAŤ	6
II. SME UŽ TAM? VÝZVY PRE PRÁVA DIEŤAŤA DNES A ZAJTRA	7
1. Chudoba, nerovnosť a vylúčenie	7
2. Násilie	8
3. Systém spravodlivosti nastavený pre dospelých	8
4. Výzvy pre rodiny a rodičov	8
5. Rasizmus, prejavy nenávisťi a radikalizácia	9
6. Dospievanie v digitálnom svete	9
7. Migrácia	9
III. PRIORITNÉ OBLASTI	10
1. Rovnaké príležitostí pre všetky deti	10
2. Účasť všetkých detí	13
3. Život bez násilia pre všetky deti	15
4. Justícia priaznivá k deťom pre všetky deti	18
5. Práva dieťaťa v digitálnom prostredí	20
IV. PLNENIE STRATÉGIE	22
1. Sfunkčnenie noriem v prospech detí	22
2. Zapojenie všetkých príslušných zainteresovaných strán	22
3. Komunikovanie práv dieťaťa	23
4. Hodnotenie plnenia	23

Úvod

1. Rada Európy chráni a presadzuje ľudské práva, ktoré zahŕňajú aj práva dieťaťa. Tento dokument stanovuje priority Rady Európy v tejto oblasti pre obdobie rokov 2016 až 2021.

2. Táto stratégia identifikuje:

- úspechy Rady Európy, na ktorých je potrebné stavať (kapitola I);
- hlavné výzvy pre práva dieťaťa (kapitola II);
- päť prioritných oblastí a opatrení potrebných na splnenie týchto výziev (kapitola III);
- pracovné metódy plnenia stratégie (kapitola IV).

3. Piatimi prioritnými oblasťami pri zabezpečení práv detí sú:

- 1. Rovnaké príležitosti pre všetky deti**
- 2. Účasť všetkých detí**
- 3. Život bez násilia pre všetky deti**
- 4. Justícia priaznivá k deťom pre všetky deti**
- 5. Práva dieťaťa v digitálnom prostredí**

4. Deti v členských štátoch Rady Európy sú oprávnené požívať kompletný rozsah ľudských práv zaručených Európskym dohovorom o ľudských právach, Dohovorom OSN o právach dieťaťa (UNCRC) a ďalšími medzinárodnými nástrojmi v oblasti ľudských práv. Patria medzi ne občianske, politické, hospodárske, sociálne a kultúrne práva. Táto stratégia sa snaží obsiahnuť všetky tieto kategórie ľudských práv a vymedzuje odhodlanie Rady Európy a jej členských štátov, aby sa tieto práva stali realitou pre všetky deti.

5. Pôsobenie Rady Európy v oblasti práv dieťaťa vychádza z Dohovoru OSN o právach dieťaťa (UNCRC) a najmä z jeho štyroch všeobecných zásad:¹

1. **Nediskriminácia** (článok 2). Práva dieťaťa platia pre všetky deti bez akejkoľvek diskriminácie z akéhokoľvek dôvodu. Všetky práva majú byť priznané bez diskriminácie na akomkoľvek základe, a to bez ohľadu na rasu, farbu pleti, pohlavie, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný, etnický alebo sociálny pôvod, majetok, zdravotné postihnutie, pôvod², sexuálnu orientáciu, rodovú identitu³ alebo iný status dieťaťa alebo jeho rodiča alebo jeho zákonného zástupcu. Táto stratégia venuje pozornosť uplatňovaniu zásady rovnakého zaobchádzania naprieč všetkými piatimi prioritnými oblasťami.
2. **Najlepší záujem dieťaťa** (článok 3). Pri všetkých opatreniach týkajúcich sa detí musí byť prvoradým hľadiskom najlepší záujem dieťaťa. Rada Európy bude pôsobiť v tom smere, aby sa táto zásada uplatňovala pri všetkých cieľoch tejto stratégie.⁴
3. **Právo na život, prežitie a vývoj** (článok 6). Deti majú prirodzené právo na život a na ochranu pred násilím a samovraždou. Vývoj by sa mal vykladať v jeho najširšom zmysle, obsahujúcom fyzický, duševný, duchovný, morálny, psychický a sociálny vývoj dieťaťa.
4. **Právo byť vypočutý** (článok 12). Zapojenie detí je jednou z piatich prioritných oblastí tejto stratégie, ale je to tiež jej prierezový cieľ. Účasť detí na rozhodovaní na individuálnej, rodinnej, organizačnej a politickej úrovni v spoločnosti je kľúčovou otázkou pri realizácii ich práv. Rada Európy je odhodlaná zaujať participatívny prístup k právam dieťaťa vo všetkých dimenziách tejto stratégie a podporovať svoje členské štáty pri realizácii takéhoto prístupu.

1. Výbor OSN pre práva dieťaťa, Všeobecný koment č. 5 (2003) o všeobecných opatreniach na implementáciu Dohovoru o právach dieťaťa.

2. Dohovor OSN o právach dieťaťa (UNCRC), článok 2.1.

3. Odporúčanie CM/Rec(2010)5 o opatreniach na boj proti diskriminácii na základe sexuálnej orientácie a rodovej identity.

4. Rozhodnutie Výboru ministrov Rady Európy o záveroch konferencie o "Najlepšom záujme dieťaťa", Brusel, 9.-10. decembra 2014, na jeho zasadnutí dňa 15. apríla 2015 (DD(2015)266).

6. Táto stratégia je výsledkom rozsiahlych konzultácií s členskými štátmi, občianskou spoločnosťou, ombudsmanmi pre deti, ďalšími medzinárodnými organizáciami a s deťmi samotnými.⁵ Tento proces bol usmerňovaný Výborom expertov pre stratégiu Rady Európy o právach dieťaťa (DECS -ENF), ktorý

sa stretol trikrát v priebehu rokov 2014 a 2015. Táto stratégia bola prijatá Výborom ministrov Rady Európy dňa 2. marca 2016 a spustená na vysokej konferencii v Sofii, Bulharsko, v dňoch 5.-6. apríla 2016.

7. Zainteresované strany prispievajúce k vypracovaniu tejto stratégie prihliadali tiež na názory detí. Sekundárna analýza na základe viac ako 130 konzultácií s deťmi v členských štátoch Rady Európy bola vypracovaná špeciálne tak, aby informovala o progrese tejto stratégie.⁶ Výsledky tejto analýzy budú aj naďalej predstavovať referenčný dokument pre proces implementácie tejto stratégie. Pri vypracovaní svojho príspevku k tejto stratégii aj niektoré členské štáty priamo konzultovali deti na národnej úrovni.

8. Príjemcami v prioritných oblastiach a príjemcami opatrení uvedených v tejto stratégii a jej prílohe sú deti, t.j. osoby mladšie ako 18 rokov žijúce v 47 členských štátoch Rady Európy. Aktivity Rady Európy ako medzivládnej organizácie sú však sprostredkované prostredníctvom vlád jej členských štátov, ktoré presadzujú ich implementáciu spolu s ďalšími zainteresovanými stranami, akými sú občianska spoločnosť a ombudsmani pre deti.

9. Táto stratégia sa prijíma na obdobie šiestich rokov. Jej polčasové zhodnotenie s možnosťou prijatia úprav bude uskutočnené po uplynutí troch rokov pod dohľadom členských štátov a ďalších zainteresovaných strán.

5. Dotazníky vyplnilo 39 členských štátov, 34 mimovládnych organizácií a 13 ombudsmanov pre deti. Šesť medzinárodných organizácií poskytlo spätnú väzbu písomne.

6. Rada Európy (2015), Výzvy pre práva detí v súčasnosti: Čo si deti myslia? Desktopová štúdia o názoroch a prioritách detí s cieľom poskytnúť informácie pre Stratégiu Rady Európy o právach dieťaťa.

I. Rada Európy a práva dieťaťa: úspechy, na ktorých je potrebné stavať

10. Počas takmer 10 rokov svojej existencie od roku 2006 sa program "Budovanie Európy pre deti a s deťmi" snažil chrániť a presadzovať práva dieťaťa v členských štátoch Rady Európy. Popri mnohých iných, boli dosiahnuté aj nasledujúce výsledky⁷:

- Prostredníctvom komplexnej série dvoch záväzných a 18 nezáväzných noriem v oblasti práv detí, ktoré boli vypracované členskými štátmi a prijaté Výborom ministrov, boli dosiahnuté legislatívne a politické zmeny s cieľom zlepšiť ochranu práv dieťaťa.⁸ Tieto dohovory, odporúčania a usmernenia posunuli implementáciu Dohovoru OSN o právach dieťaťa na európskej úrovni dopredu.
- Poznatky založené na progrese a výzvach pri implementácii práv dieťaťa podľa príslušných dohovorov Rady Európy boli rozšírené na základe spoľahlivých údajov zozbieraných najmenej ôsmimi monitorovacími a ďalšími mechanizmami Rady Európy.⁹
- Členským štátom bola na požiadanie poskytnutá pomoc pri implementácii práv detí, a to prostredníctvom viac ako 160 aktivít v rámci 28 kooperačných projektov¹⁰ realizovaných Radou Európy, rovnako ako aj prostredníctvom početných bilaterálnych aktivít v rámci programu a rozpočtu Rady Európy. Podľa predchádzajúcej stratégie pre roky 2012 až 2015 bolo za účasti všetkých 47 členských štátov zorganizovaných viac ako 200 aktivít v oblasti práv detí.
- V spolupráci s členskými štátmi boli prostredníctvom Siete národných koordinátorov pre práva dieťaťa a v rokoch 2014 a 2015 prostredníctvom Výboru expertov pre stratégiu Rady Európy o právach dieťaťa vytvorené priebežné a flexibilné pracovné metódy.
- Pri vypracovaní odporúčaní Výboru ministrov pre práva dieťaťa¹¹ a komunikačných nástrojov zameraných na deti boli získané a brané do úvahy aj názory detí.
- Boli vytvorené silné partnerstvá s ďalšími medzinárodnými organizáciami a mimovládnyimi organizáciami a Rada Európy sa stala kľúčovou hnacou silou práv dieťaťa na európskej úrovni i na medzinárodnej úrovni.
- Prostredníctvom dostupných pomocných programov, atraktívnych audiovizuálnych materiálov a inovatívnych kampaní produkovaných Radou Európy, akou bola napríklad kampaň JEDEN z PIATICH na zastavenie sexuálneho násillia na deťoch¹², získali deti, rodičia, odborní pracovníci a politickí činitelia hlbšie povedomie o právach dieťaťa.
- Práva detí boli mainstreamované naprieč celou organizáciou s tým výsledkom, že 35 sektorov a politických odborov Rady Európy prispelo k implementácii Stratégie o právach dieťaťa pre roky 2012 až 2015.

7. Pozri Správu o implementácii Stratégie 2012-2015 (CM(2015)174).

8. Európsky dohovor o osvojení detí (revidovaný) (CETS č. 202; 2008/2011); Dohovor Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním (Lanzarotský dohovor) (CETS č. 201; 2007/2010). Pre zoznam všetkých záväzných a nezáväzných noriem Rady Európy o ochrane práv detí pozri www.coe.int/children.

9. Európsky výbor pre sociálne práva (ECSR); Výbor zmluvných strán Dohovoru o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním (Lanzarotský výbor); Výbor na zabránenie mučeniu (CPT); Európska komisia proti rasizmu a intolerancii (ECRI); Poradný výbor Rámcového dohovoru o ochrane národnostných menšín (ACFC); Skupina expertov na boj proti obchodovaniu s ľuďmi (GRETA); Európska komisia pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia); Výbor expertov Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov (ECRML).

10. Od roku 2006 do polovice roku 2015 boli práva detí adresované v 11 spoločných programoch s Európskou úniou a v 17 kooperačných projektoch financovaných z dobrovoľných príspevkov.

11. Napríklad usmernenia pre justíciu priaznivú k deťom prijaté Výborom ministrov v roku 2010 berú do úvahy závery od približne 3800 detí v 25 členských štátoch. Názory detí boli zohľadnené aj v procese navrhovania usmernení pre zdravotnú starostlivosť priaznivú k deťom, odporúčania o sociálnych službách priaznivých k deťom a odporúčania o účasti detí a mladých ľudí mladších ako 18 rokov.

12. Napríklad televízny spot a detská kniha "Kiko a ruka" boli vytvorené v rámci kampane JEDEN z PIATICH zameranej na malé deti a ich rodičov (www.underwearrule.org).

II. Sme už tam? Výzvy pre práva detí dnes a zajtra

11. Dohovor OSN o právach dieťaťa (UNCRC) priniesol zásadný zvrät v spôsobe, akým by mala spoločnosť nahliadať na deti, a to najmä ako na skutočné subjekty práv a prostriedok zmeny. 25 rokov potom, ako Dohovor OSN o právach dieťaťa (UNCRC) nadobudol platnosť (1990), je však táto myšlienka stále spochybňovaná. Aj napriek dosiahnutému pokroku, práva detí sú porušované na dennej báze. Stále existujú medzery v právnej ochrane detí, a dokonca ešte viac medzi právom a praxou. Pre zaistenie toho, aby deti boli považované za plnoprávných držiteľov práv a bolo s nimi zaobchádzané ako s plnoprávnymi držiteľmi práv, je potrebné silné politické odhodlanie spojené s vyčlenením dostatočných zdrojov, a tiež široké spoločenské povedomie o právach dieťaťa. Na základe názorov samotných detí, ako aj na základe informácií získaných od členských štátov, občianskej spoločnosti a ombudsmanov pre deti, táto kapitola poskytuje prehľad najzávažnejších výziev pre práva detí v najbližších rokoch.

1. CHUDOBA, NEROVNOSŤ A VYLÚČENIE

12. Hospodárska kríza deti hlboko zasiahla. Z 32 členských štátov Rady Európy, monitorovaných v správe UNICEF, sa chudoba detí zvýšila v 20 krajinách a znížila iba v 12.¹³ Podľa Eurostatu sú deti vekovou skupinou s najväčším ohrozením chudobou alebo sociálnym vylúčením. Deti žijúce v chudobe sa údajne cítia vylúčené a stigmatizované.¹⁴ Je u nich menšia pravdepodobnosť ako u ich zámožnejších rovesníkov, že budú mať dobré výsledky v škole, tešiť sa dobrému zdraviu a plne realizovať svoj potenciál neskôr v živote.¹⁵ S cyklami chudoby pretrvávajúcimi z generácie na generáciu Európa riskuje vytvorenie "stratenej generácie" sklamaných mladých ľudí, čo môže mať závažné následky pre súdržnosť spoločnosti a politickú stabilitu.¹⁶ Vysoká miera nezamestnanosti a škrtky v prosperite verejnosti môžu viesť k zvýšeniu hladiny stresu medzi postihnutými rodinami, čo vytvára nové rizikové faktory násillia a zanedbanosti.¹⁷

13. Veľké množstvo detí po celej Európe sa cíti byť vylúčené a identifikuje diskrimináciu ako kľúčovú otázku práv, ktorou je potrebné sa zaoberať.¹⁸ Nemožnosť vzdelávať sa, hrať sa a tráviť voľný čas s ostatnými deťmi, alebo byť obeťou šikanovania kvôli svojmu etnickému pôvodu, sexuálnej orientácii respektíve kvôli inému osobnému statusu, sú všetko pre deti určovacími zážitkami, ktoré zanechávajú stopy počas celého ich života. Z hľadiska ľudských práv sa kvalita spoločnosti meria podľa toho, ako zaobchádza so svojimi najzraniteľnejšími a najmarginalizovanejšími skupinami obyvateľstva. Patrí k nim niekoľko skupín detí, napríklad deti so zdravotným postihnutím, deti bez rodičovskej starostlivosti, deti pochádzajúce z menšín, vrátane rómskych¹⁹ detí, kočujúce deti alebo deti inak ovplyvnené migráciou, deti zbavené slobody, deti žijúce a/alebo pracujúce na ulici a deti uväznených rodičov.

13. Úrad UNICEF pre výskum (2014), Deti recesie: Dopad hospodárskej krízy na blahobyt detí v bohatých krajinách, Innocenti Report Card 12.

14. Rada Európy (2015), Výzvy v oblasti práv detí v súčasnosti: Čo si deti myslia?, kapitola 10.

15. Odporúčanie Európskej komisie "Investovanie do detí: prerušenie bludného kruhu znevýhodnenia", 2013.

16. Pozri rezolúciu Parlamentného zhromaždenia 1885(2012) "Mladá generácia obetovaná: sociálne, ekonomické a politické dopady finančnej krízy".

17. Medzinárodná linka pomoci deťom (2013), Hlasy mladej Európy RWD.

18. Rada Európy (2015), Výzvy v oblasti práv detí v súčasnosti: Čo si deti myslia?, kapitola 8.

19. Termíny "Rómovia a kočovníci" sú v Rade Európy používané s cieľom obsiahnuť širokú rozmanitosť skupín, na ktoré sa vzťahuje činnosť Rady Európy v tejto oblasti: na jednej strane a) Rómovia, Sinti/Manuši, Calé, Kalé, Romaničáli, Bajáši/Rudari; b) Balkánski Egypťania (Egypťania a Aškali); c) Východné skupiny (Dómovia, Lomovia a Abdali); a na strane druhej skupiny ako sú kočovníci, Jenišovia a obyvateľstvo označené na základe administratívneho termínu "Gens du voyage", rovnako ako aj osoby, ktoré sa identifikujú ako „Cigáni“.

2. NÁSILIE

14. Násilie je hlavnou obavou vyjadrenou zo strany detí.²⁰ Násilie voči deťom predstavuje porušenie práv dieťaťa, ohrozuje sociálny vývoj detí a ovplyvňuje výkon ich ďalších práv.²¹ Násilie má často ničujúce krátkodobé aj dlhodobé psychické a fyzické zdravotné následky, niekedy pretrvávajúce naprieč generáciami. Okrem dopadu na individuálne obeť, výskum uskutočnený mimovládnyimi organizáciami naznačuje, že násilie je spojené aj s ďalekosiahlymi stratami pre celú spoločnosť.²² Ukončenie všetkých foriem násilia na deťoch je preto právnym, etickým a ekonomickým imperatívom.

15. Napriek značnému pokroku vyrovnávania sa s násilím na deťoch, je vývoj ešte stále príliš pomalý a roztrieštený. Riziko násilia voči deťom, najmä voči dievčatám, je stále prítomné v každom prostredí, vrátane digitálneho prostredia, a aj na miestach, kde by sa deti mali cítiť najbezpečnejšie - v školách, vo všetkých formách starostlivosti, v justičných inštitúciách, pri voľnočasových aktivitách, pri športe a aj doma. Progres je obmedzovaný nedostatočnými investíciami do prevencie násilia, trieštený a slabo presadzovaný národnými politikami, nedostatočnými dátami a výskumom, ako aj nedostatočnou pozornosťou venovanou mechanizmom citlivým k deťom v oblasti poradenstva, ohlasovania, zotavenia a opätovného začlenenia.

16. Násilie na deťoch v konfliktných situáciách je v Európe neprijateľnou realitou. Dokonca aj keď sa konfliktný stav skončí, deti zostávajú traumatizované tým, čo boli nútené zažiť a čoho sa stali svedkami. Budovanie a opätovné budovanie dôvery medzi príslušníkmi mladej generácie je dôležitou úlohou, ktorou je nutné sa zaoberať.

3. SYSTÉM SPRAVODLIVOSTI NASTAVENÝ PRE DOSPELÝCH

17. Európske súdne systémy sú stále nedostatočne prispôsobené špecifickým potrebám detí. Výskum ukazuje, že práva detí, ktoré majú byť vypočuté, informované, ktoré majú byť chránené a ktoré nemajú byť diskriminované, nie sú vždy v praxi naplnené.²³ Deti v konfliktných situáciách a pri kontakte so zákonom majú všetky osobitné práva, na ktoré systém spravodlivosti často nereaguje adekvátnym spôsobom. V rozpore s požiadavkami Dohovoru OSN o právach detí (UNCRC) obmedzenie slobody detí nie je považované výlučne za krajné riešenie a za riešenie na čo najkratšiu dobu. Administratívne zadržanie migrujúcich a ďalších detí a podmienky ich pozbavenia slobody predstavujú vážne problémy pre výkon ich práv.

18. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva a Európskeho výboru pre sociálne práva vykresľuje mnohé situácie, v ktorých sú práva detí ohrozené. V posledných rokoch súd zistil a konštatoval celý rad porušení ustanovení Európskeho dohovoru o ľudských právach, pokiaľ ide o deti, a to napríklad článku 8 (právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života), článku 9 (sloboda myslenia, svedomia a náboženského vyznania) a článku 14 (zákaz diskriminácie).²⁴ Európsky výbor pre sociálne práva tiež zistil prípady niekoľkých štátov, ktoré porušujú Európsku sociálnu chartu aj tým, že zakáz telesných trestov nemajú upravený dostatočne presným a záväzným spôsobom.

4. VÝZVY PRE RODINY A RODIČOV

19. Rodina, bez ohľadu na jej formu, je základnou jednotkou spoločnosti a prirodzeným prostredím pre rast a blaho detí. Deti nesmierne vyzdvihujú hodnotu vzťahov so svojimi rodičmi a súrodencami.²⁵ Rodiny však môžu byť konfrontované s početnými problémami: hospodárska kríza vystavila mnoho rodín nezamestnanosti a neistote vo vzťahu k budúcnosti. Zosúladenie pracovného a rodinného života je náročným pre mnohých rodičov, a najmä pre osamelých rodičov, ktorými sú väčšinou ženy. K násilium, ktoré deti zažívajú alebo ktorého sú svedkami, môže dochádzať aj v rámci rodiny. Stále väčší počet rodín je ovplyvnený migráciou. Nové informačné a komunikačné technológie pridávajú rodičovstvu úplne nový rozmer. Mnohí rodičia nenachádzajú oporu pri plnení ich úlohy vo výchove ich detí a pri zabezpečení práv ich detí.

20. Tamtiež, kapitola 4.

21. Pozri Výbor OSN pre práva dieťaťa, Všeobecný komentár č. 13 (2011) o práve dieťaťa na ochranu pred všetkými formami násilia, podľa ktorej "násilie" je chápané v rozsahu všetkých foriem fyzického alebo psychického násilia, ujmy alebo zneužívania, zanedbania alebo nedbanlivého zaobchádzania, týrania alebo vykorisťovania, vrátane sexuálneho zneužívania.
22. Zámorský rozvojový inštitút a aliancia so zameraním na deti (2014), Náklady a hospodársky dopad násilia voči deťom.
23. Agentúra EÚ pre základné práva (FRA) (2015), Justícia priaznivá k deťom - Perspektívy a skúsenosti odborných pracovníkov s účasťou detí v občianskych a trestných súdnych konaniach v 10 členských štátoch EÚ.
24. Európsky súd pre ľudské práva, Súpis práv detí, marec 2015.
25. Rada Európy (2015), Výzvy pre práva detí v súčasnosti: Čo si deti myslia?, kapitola 11.

5. RASIZMUS, PREJAVY NENÁVISTI A RADIKALIZÁCIA

20. Nedávna hospodárska kríza hlboko zasiahla sociálnu súdržnosť v mnohých členských štátoch, čo môže v konečnom dôsledku ohroziť aj vládu práva, aj demokraciu.²⁶ Európska komisia proti rasizmu a intolerancii (ECRI) hovorí o "obetných baránkoch" a poukazuje na nárast nenávistných prejavov voči zraniteľným skupinám obyvateľstva a rasovo podmieneného násilia. Radikalizácia detí a mládeže je ďalším dôvodom na znepokojenie, ktorý volá po väčších investíciách do výchovy k tolerancii a medzikultúrnemu dialógu.²⁷ Existujú prípady, keď deti z európskych krajín sú verbované extrémistickými skupinami. Bude nutné nájsť odpovede, ktoré tomu zabránia, ale tiež bude nutné opätovne začleniť maloleté deti, ktoré boli v zahraničí, kde sa pripojili k extrémistickým skupinám, ale vrátili sa.

6. DOSPIEVANIE V DIGITÁLNOH SVETE

21. Či už je to prostredníctvom počítačov, herných konzol, tabletov alebo smartfónov, digitálny svet ponúka deťom nepreberné množstvo príležitostí. Prístup k internetu a k digitálnej gramotnosti je postupne považovaný za dimenziu práv dieťaťa na slobodu prejavu, na zapojenie a na vzdelanie. Avšak digitálne prostredie vystavuje deti aj svojmu škodlivému obsahu a jeho účinkom, problémom ochrany súkromia a osobných údajov a ďalším rizikám, vrátane online sexuálneho zneužívania a nadmerného vystavenia sexualizovaným vyobrazeniam. V niektorých prípadoch, ako napríklad internetové šikanovanie alebo sebaodhaľovanie, správanie samotných detí na internete môže spôsobiť ujmu iným a predstavuje riziko aj pre ne samotné. Rodičia a učitelia s ťažkosťami držia krok s technologickým vývojom, takže generačná priepasť je stále viac viditeľná.²⁸

7. MIGRÁCIA

22. Kočujúce deti a deti ovplyvnené migráciou sú jednou z najzraniteľnejších skupín obyvateľstva v súčasnej Európe.²⁹ V niektorých krajinách čelia obmedzenému prístupu k spravodlivosti, vzdelaniu, sociálnym a zdravotníckym službám. Zatiaľ čo deti bez sprievodu čelia mimoriadne chúlостivej situácii³⁰, migrujúce deti všeobecne, dokonca aj keď sú sprevádzané rodičmi, často trpia neustálym porušovaním ľudských práv. Zásada najlepšieho záujmu dieťaťa je v azylových a imigračných konaniach príliš často zanedbávaná. Použitie zadržania namiesto ochrany blaha dieťaťa, zlyhania pri ustanovovaní efektívneho poručníctva, rozdelenie rodín a ponížujúce postupy určovania veku sú symbolickými pre rozličné postupy, v rámci ktorých migrujúce deti prepadajú cez medzery v konštrukciách ochrany detí. Sú tiež vystavené vysokému riziku obchodovania s ľuďmi³¹ a vykorisťovania. Deti zanechané ich migrujúcimi rodičmi, rovnako ako aj deti bez štátnej príslušnosti, sú obdobne vystavené zvýšenému riziku porušenia ich práv.

26. Rada Európy (2015), Stav demokracie, ľudských práv a vlády práva v Európe. Správa Generálneho tajomníka Rady Európy.

27. Deklarácia Výboru ministrov Rady Európy: "Spojení v svojich zásadách proti násilnému extrémizmu a radikalizácii vedúcich k terorizmu", Brusel, 19. máj 2015.

28. Deti EÚ online (2014), Deti EÚ online: zistenia, metódy, odporúčania.

29. Pozri Informačný dokument SG/Inf(2015)33, Migračné výzvy pre Európu: Potreba spoločného postupu.

30. Pozri Vysoký komisár OSN pre utečencov (UNHCR), Živí a zdraví: čo môžu štáty urobiť pre zabezpečenie dodržiavania najlepších záujmov detí bez sprievodu a odlúčených detí v Európe, 2014.

31. Pozri Skupina expertov Rady Európy pre opatrenia proti obchodovaniu s ľuďmi (2015), 4. všeobecná správa.

III. Prioritné oblasti

23. Za účelom riešenia vyššie načrtnutých problémov bolo vymedzených päť prioritných oblastí. Táto kapitola popisuje tieto oblasti, ktoré sú všetky zakotvené v Dohovore OSN o právach dieťaťa (UNCRC), Európskom dohovore o ľudských právach, Európskej sociálnej charte a v ďalších normách Rady Európy na ochranu práv dieťaťa.

24. Údaje na konci každej kapitoly sumarizujú pre každú prioritnú oblasť očakávaný dopad na úrovni príjemcu (deti), výsledok na úrovni členských štátov a ďalších zainteresovaných strán a nevyčerpávajúci výber výstupov vyprodukovaných Radou Európy. Vzhľadom k normatívnej povahe mandátu Rady Európy, vykonaná práca zo strany Rady Európy bude hodnotená prevažne na úrovni výsledkov a výstupov, hoci bude vyvinuté úsilie aj na vygenerovanie dôkazov o dopadoch.³²

25. V rámci pilotného projektu, zameraného na riadenie rizík v rámci organizácie,³³ bol identifikovaný určitý počet rizikových faktorov, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť dosiahnuté výsledky, rovnako ako boli identifikované aj zmierňujúce opatrenia. Popísané rizikové faktory nie sú vyčerpávajúce a budú podrobnejšie rozvedené v priebehu počiatkovej fázy implementácie tejto stratégie. Nedostatočné finančné a ľudské zdroje, rovnako ako aj nedostatok politickej vôle, sú všeobecnými rizikovými faktormi, ktoré sa týkajú všetkých prioritných oblastí.

1. ROVNAKÉ PRÍLEŽITOSTI PRE VŠETKY DETI

26. Dohovor OSN o právach dieťaťa (UNCRC) uznáva právo každého dieťaťa na životnú úroveň vhodnú pre telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj dieťaťa. Európska sociálna charta zaručuje právo dieťaťa na primeranú sociálnu, právnu a hospodársku ochranu. V súlade s Dohovorom OSN o právach dieťaťa (UNCRC) a Európskou sociálnou chartou by mala byť rodinám poskytnutá všetka potrebná ochrana a pomoc v takom rozsahu, aby mohli plniť svoju kritickejšiu úlohu.

1.1. Zaručenie sociálnych práv detí

27. Rada Európy bude presadzovať Európsku sociálnu chartu ako kľúčový súbor minimálnych štandardov ochrany práv rodín a detí, čo je obzvlášť dôležité v čase ekonomickej strohosti.³⁴ Osobitná pozornosť bude venovaná sledovaniu záverov a rozhodnutí Európskeho výboru pre sociálne práva v prípade ustanovení týkajúcich sa práv detí.³⁵

28. Detskú chudobu a sociálne vylúčenie možno najefektívnejšie riešiť pomocou systémov ochrany detí, ktoré starostlivo integrujú preventívne opatrenia, podporu rodín, výchovu a starostlivosť v rannom detstve³⁶, sociálne služby, vzdelávanie a bytovú politiku. Členské štáty preto budú povzbudzované k nasledovaniu a implementácii Odporúčaní Výboru ministrov týkajúcich sa sociálnych služieb priaznivých k deťom³⁷, zdravotnej starostlivosti priaznivej k deťom³⁸ a prístupu mladých ľudí zo znevýhodnených štvrtí k sociálnym právam³⁹, a Odporúčania Kongresu miestnych a regionálnych orgánov o sociálnom znovuzачlenení detí žijúcich a/alebo pracujúcich na ulici⁴⁰. Môžu tiež zvážiť odporúčanie Európskej komisie "Investovanie do detí: prerušenie bludného kruhu znevýhodnenia"⁴¹ a jej prácu v oblasti mechanizmov integrovanej ochrany detí⁴². S cieľom zabezpečiť najlepšie záujmy detí pri všetkých opatreniach, ktoré majú na ne vplyv⁴³, budú členské štáty podporované tiež pri zavádzaní a zvyšovaní kvality a efektu odhadu dopadov na deti.

32. Pozri Hodnotiaca skupina Organizácie Spojených národov (2013), Príručka pre realizáciu hodnotení normatívnej práce v systéme OSN.

33. Pozri Finančné regulácie a doplnkové ustanovenia Rady Európy, prijaté Výborom ministrov dňa 29. júna 2011 a doplnené v dňoch 19.-20. novembra 2013.

34. Rezolúcia Parlamentného zhromaždenia č. 1995(2014) "Ukončenie detskej chudoby v Európe".

35. Pozri najmä článok 7 (právo detí a mladých ľudí na ochranu), článok 11 (právo na ochranu zdravia), článok 16 (právo rodiny na sociálnu, právnu a hospodársku ochranu), článok 17 (právo detí a mladých ľudí na sociálnu, právnu a hospodársku ochranu), článok 30 (právo na ochranu pred chudobou a sociálnym vylúčením) a článok 31 (právo na bývanie).

36. Pozri Odporúčanie CM/Rec(2002)8 o dennej starostlivosti o deti.

37. Odporúčanie CM/Rec(2011)12.

38. Usmernenia o zdravotnej starostlivosti priaznivej k deťom, prijaté Výborom ministrov dňa 21. septembra 2011.

39. Odporúčanie CM/Rec(2015)3.

40. Odporúčanie Kongresu miestnych a regionálnych orgánov Rady Európy č. 253 (2008).

41. Odporúčanie Európskej komisie "Investovanie do detí: prerušenie bludného kruhu znevýhodnenia", 2013.

42. Pozri Európska komisia (2015), 9. európske fórum o právach dieťaťa, Reflekčný dokument, Koordinácia a spolupráca v oblasti systémov integrovanej ochrany detí.

43. Výbor OSN pre práva dieťaťa, Všeobecný koment č. 14 (2013) o práve dieťaťa, aby jeho najlepšie záujmy boli brané ako primárne hľadisko.

1.2. Boj proti diskriminácii

29. Právo na rovnaké zaobchádzanie (pozri kapitolu I) je zaručené Európskym dohovorom o ľudských právach a Dohovorom OSN o právach dieťaťa (UNCRC), v prípade ktorých predstavuje tiež všeobecnú zásadu.

30. Rada Európy bude pokračovať v ochrane práv **detí so zdravotným postihnutím** v zmysle Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) a Odporúčania Rady Európy o zabezpečení plného začlenenia detí a mladých ľudí so zdravotným postihnutím do spoločnosti⁴⁴ a Odporúčania Rady Európy o deinštitucionalizácii a komunitnom živote detí so zdravotným postihnutím⁴⁵. Bude vykonaný participatívny výskum týkajúci sa osobitných príležitostí a rizík pre deti so zdravotným postihnutím v digitálnom prostredí.

31. V zhode s Odporúčaním Výboru ministrov o právach detí žijúcich v rezidenčných inštitúciách a v zhode s usmerneniami OSN o právach detí v náhradnej starostlivosti bude Rada Európy venovať osobitnú pozornosť tiež situácii **detí vo všetkých formách náhradnej starostlivosti** a poskytne usmernenie pre odborných pracovníkov v tejto oblasti pri zavádzaní detsko-právneho a participatívneho prístupu k ich práci. Tam, kde ešte stále existujú veľké zariadenia (inštitúcie) rezidenčnej starostlivosti, bude Rada Európy presadzovať deinštitucionalizáciu starostlivosti o deti, a to najmä u detí mladších ako tri roky.

32. Práva **kočujúcich detí alebo detí inak ovplyvnených migráciou** budú chránené a presadzované rôznymi orgánmi Rady Európy, vrátane Komiséra Rady Európy pre ľudské práva. Členské štáty budú podporované v dodržiavaní svojich záväzkov v oblasti ľudských práv v zhode s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v zhode so závermi Európskeho výboru pre sociálne práva (ECSR) a Výboru na zabránenie mučeniu (CPT), Skupiny expertov na boj proti obchodovaniu s ľuďmi (GRETA), rovnako ako aj Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii (ECRI). Okrem toho bude Rada Európy usmerňovať členské štáty pri prijímaní koordinovaného detsko-právneho prístupu s prihliadnutím aj na Odporúčania o životných projektoch pre migrujúce maloleté deti bez sprievodu⁴⁷, o posilnení integrácie detí z rodín migrantov a prisťahovaleckého prostredia⁴⁸ a o štátnej príslušnosti detí.⁴⁹ Osobitná pozornosť bude venovaná situácii migrujúcich detí bez sprievodu a tiež väzbe medzi migráciou a obchodovaním s deťmi. Parlamentné zhromaždenie Rady Európy bude aj naďalej podporovať kampaň za ukončenie imigračného zadržovania detí.⁵⁰

33. Rada Európy bude aj naďalej chrániť a presadzovať práva **detí pochádzajúcich z menšín**, a to najmä prostredníctvom činnosti Poradného výboru k Rámcovému dohovoru o ochrane národnostných menšín (ACFC) a Výboru expertov Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov (ECRML). Prostredníctvom druhého uvedeného výboru bude Rada Európy osobitne chrániť a presadzovať práva detí z tradičných etnických alebo národnostných menšín, pokiaľ ide o používanie ich jazyka v súkromnom a verejnom živote a v škole.

34. Budú prijaté opatrenia predovšetkým na zhodnotenie účinného uplatňovania práv **rómskych detí**, na riešenie otázok predčasných/detských manželstiev, na posilnenie prístupu rómskych detí, najmä dievčat a detí so zdravotným postihnutím, k inkluzívnemu vzdelávaniu, na plné využitie rómskych mediátorov a asistentov vyškolených v rámci ROMED-u,⁵¹ rovnako ako aj na boj proti stereotypom voči rómskym deťom, a to prostredníctvom vytvorenia verzie kampane Dosta! priaznivej k deťom.⁵²

35. Za účelom boja proti diskriminácii na základe **pohlavia** a za účelom presadzovania rovnosti medzi dievčatami a chlapcami, sa bude Rada Európy aj naďalej zaoberať stereotypmi a sexizmom, obzvlášť v médiach⁵³ a vo výchove⁵⁴, rovnako ako aj presexualizáciou.

36. Na základe Odporúčania CM/Rec(2010)5 o opatreniach na boj proti diskriminácii založenej na sexuálnej orientácii alebo rodovej identite uskutoční Rada Európy výskum o situácii **LGBT a intersexuálnych** detí, pokiaľ ide o výkon ich práv.

44. Odporúčanie CM/Rec(2013)2.
45. Odporúčanie CM/Rec(2010)2.
46. Odporúčanie CM/Rec(2005)5.
47. Odporúčanie CM/Rec(2007)9.
48. Odporúčanie CM/Rec(2008)4.
49. Odporúčanie CM/Rec(2009)13.
50. Pozri <http://website-pace.net/web/apce/children-in-detention>.
51. ROMED je spoločný program Rady Európy a Európskej únie s cieľom vyškoliť rómskych mediátorov po celej Európe.
Pozri www.coe-romed.org.
52. Pozri www.dosta.org.
53. Odporúčanie CM/Rec(2013)1 o rodovej rovnosti a médiách.
54. Odporúčanie CM/Rec(2007)13 o rodovom mainstreamovaní vo vzdelávaní.

Prioritná oblasť č. 1: Rovnaké príležitosti pre všetky deti

DOPAD Deti požívajú svoje právo na rovnaké príležitosti
VÝSLEDKY Členské štáty a ďalšie cieľové skupiny... 1. menia legislatívu a politiku a pripájajú sa k medzinárodným nástrojom s cieľom zlepšiť ochranu sociálnych práv detí 2. dôverujú normám a prostriedkom Rady Európy na boj proti diskriminácii detí
RIZIKÁ A ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA Usmernenie a prostriedky Rady Európy na implementáciu sociálnych práv a na boj proti diskriminácii nie sú známe legislatívnym aktérom a politickým činiteľom v členských štátoch -> Zvyšovanie povedomia o normách a pomocných programoch Rady Európy, vrátane ich prekladu do miestneho jazyka.
VÝSTUPY (výber)   ➤ Ciele opatrenia nasledujúce po monitorovaní Sociálnej charty➤ Budovanie kapacít ombudsmanov a mimovládnych organizácií na obhajovanie sociálnych práv➤ Verzia kampane o Rómoch „Dosta!“ priaznivá k deťom➤ Monitorovanie situácie migrujúcich detí, vrátane migrujúcich maloletých detí bez sprievodu, a to prostredníctvom ECRI, ECSR, CPT, ECRML, atď.➤ Školenie odborných pracovníkov v oblasti práv detí v náhradnej starostlivosti➤ Posúdenie potreby opatrení proti diskriminácii LGBT detí

2. ÚČASŤ VŠETKÝCH DETÍ

37. Deti majú právo byť vypočuté a podieľať sa na rozhodnutiach, ktoré sa ich týkajú, a to aj ako jednotlivci, aj ako skupina. Skutočne každý má právo na slobodu prejavu tak, ako je zaručená podľa článku 10 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Dohovor OSN o právach dieťaťa (UNCRC) poskytuje deťom právo slobodne vyjadriť svoje názory vo všetkých záležitostiach, ktoré ich ovplyvňujú, a právo, aby sa ich názorom venovala náležitá pozornosť a vážnosť s ohľadom na ich vek a zrelosť.⁵⁵

2.1. Presadzovanie práva detí na účasť

38. Rada Európy poskytne usmernenie, ako pevne zakotviť účasť detí aj v praxi, a to systematickým spôsobom a vo všetkých súvislostiach relevantných pre deti. Na základe Odporúčania o účasti detí a mladých ľudí mladších ako 18 rokov⁵⁶ bude podporovať členské štáty pri využívaní pomocného programu Rady Európy na hodnotenie účasti detí ako jedného z prostriedkov na meranie pokroku dosiahnutého pri napĺňaní práv detí na účasť v záležitostiach, ktoré sa ich týkajú. Budú prijaté opatrenia na uľahčenie výmeny skúseností v oblasti detskej participácie založenej na právach⁵⁷, a to v spolupráci so sektorom mládeže Rady Európy, s detskými a mládežníckymi organizáciami, s ombudsmanmi pre deti a s poradnými orgánmi pre deti, a na základe princípov nezávislosti, zastúpenia, kompetentnosti, informovania a kontinuity.

2.2. Oslovovanie detí

39. Rada Európy bude pokračovať v zapájaní detí a bude prejavovať náležitý rešpekt k ich názorom pri príprave, implementácii a hodnotení jej noriem, politik a aktivít súvisiacich s deťmi, a to pri dodržaní vyššie uvedených zásad. Osobitný dôraz pritom bude klásť na zapojenie detí v zraniteľných situáciách, ako sú deti so zdravotným postihnutím, deti žijúce v chudobe, deti zverené do náhradnej starostlivosti, rómske deti, kočujúce deti alebo deti inak ovplyvnené migráciou, a deti z menšín. Bude zosilnené úsilie osloviť deti a tých, ktorí sa o ne starajú a ktorí s nimi pracujú, a to prostredníctvom webových stránok, aplikácií, sociálnych médií, hier, publikácií a ďalších pomocných programov priaznivých k deťom.

2.3. Posilnenie zapojenia v školách a prostredníctvom škôl

40. Rada Európy posilní príležitosti pre zapojenie detí v školskom prostredí a v demokratickej správe škôl, a to podporovaním rozvoja občianskej a ľudsko-právnej výchovy v svojich členských štátoch v rámci implementácie Charty o výchove k demokratickému občianstvu a ľudským právam.⁵⁸ Bude umožnená účasť detí na druhom preskúmaní implementácie Charty. Rovnocenné nadobudnutie vedomostí medzi členskými štátmi bude podporované prostredníctvom schémy pilotných projektov "Ľudské práva a demokracia v praxi", ktoré sú spolufinancované Európskou úniou a Radou Európy.⁵⁹

55. Pozri Výbor OSN pre práva dieťaťa, Všeobecný koment č. 12 (2009) o práve dieťaťa byť vypočuté.

56. Odporúčanie CM/Rec(2012)2.

57. Pozri Európska komisia (2015), Hodnotenie legislatívy, politiky a praxe v oblasti účasti detí v EÚ.

58. Odporúčanie CM/Rec(2010)7.

59. Za podmienky finančného príspevku zo strany Európskej komisie.

Prioritná oblasť č. 2: Účasť všetkých detí

DOPAD Deti požívajú svoje právo zúčastniť sa
VÝSLEDKY Členské štáty a ďalšie cieľové skupiny...   1. menia legislatívu a politiku za účelom implementácie práva dieťaťa zúčastniť sa2. využívajú nástroj odhadu účasti detí s cieľom zhodnotiť implementáciu článku 12 Dohovoru OSN o právach dieťaťa (UNCRC)3. prijímajú opatrenia s cieľom pevne zakotviť zapojenie detí vo všetkých súvislostiach dôležitých pre deti4. ďalej implementujú Chartu o výchove k demokratickému občianstvu a ľudským právam (EDC/HRE)
RIZIKÁ A ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA   ▶ Nedostatočná efektívnosť a dôveryhodnosť usmernenia a pomocných programov Rady Európy na zapojenie detí-> Skutočná spolupráca s deťmi a dôvera v pilotné programy a odskúšané osvedčené postupy
VÝSTUPY (výber)   ➤ Viacročný projekt týkajúci sa nástroja odhadu účasti detí➤ Propagácia a preklad Odporúčania (2012)2➤ Výskum, pomocné programy a materiály priaznivé k deťom vyvinuté spolu s deťmi➤ Schéma pilotného projektu "Ľudské práva a demokracia v praxi"➤ Konferencia o "Výchove k demokracii", Štrasburg 2017

3. ŽIVOT BEZ NÁSILIA PRE VŠETKY DETI

41. Dohovor OSN o právach detí (UNCRC) vyžaduje, aby štáty prijali všetky legislatívne, administratívne, sociálne a výchovné opatrenia na ochranu detí pred všetkými formami fyzického alebo psychického násilia, ujmy alebo zneužívania, zanedbania alebo nedbanlivého zaobchádzania, zlého zaobchádzania alebo vykorisťovania, vrátane sexuálneho zneužívania. Európsky dohovor o ochrane ľudských práv, Európska sociálna charta a ďalšie zmluvy Rady Európy zaručujú právo dieťaťa na ochranu pred poškodením a násilím.

42. Vo svojom úsilí o riešenie problému násilia na deťoch bude Rada Európy i naďalej pôsobiť ako regionálna hnacia sila pre iniciatívy na presadenie implementácie odporúčaní štúdie Generálneho tajomníka OSN o násilí na deťoch a na podporu mandátu Osobitného zástupcu Generálneho tajomníka OSN pre násilie na deťoch.

3.1. Podpora integrovaného prístupu k ochrane pred násilím

43. Riešenie problému násilia na deťoch vyzýva na integrovaný a strategický prístup. Rada Európy bude prispievať k odstráneniu násilia páchaného na deťoch vo všetkých prostrediach, a to najmä v oblasti vzdelávania, médií, spravodlivosti, rovnosti, rodiny, migrácie, náhradnej starostlivosti a v prípade detí so zdravotným postihnutím. Rada Európy bude podporovať členské štáty pri implementácii Odporúčania Výboru ministrov o integrovaných národných stratégiách na ochranu detí pred násilím.⁶⁰ Odporúčanie obsahuje usmernenie na vytvorenie dôkladných právnych, politických a inštitucionálnych rámcov, na propagáciu kultúry úcty k právam dieťaťa, na vytvorenie mechanizmov a služieb priaznivých k deťom a na prijatie národných výskumných agend s cieľom predchádzať, riešiť a odpovedať na všetky formy násilia páchaného na deťoch. Rada Európy bude pôsobiť ako stredisko výmeny informácií zabezpečujúce prístup k existujúcim národným stratégiám v tejto oblasti a poskytujúce platformu pre rovnocennú podporu v ich vývoji, implementácii a kontrole, vrátane zberu dát, a to na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

3.2. Boj proti sexuálnemu vykorisťovaniu a sexuálnemu zneužívaniu

44. Rada Európy bude presadzovať, monitorovať a podporovať implementáciu zmlúv Rady Európy zameraných na prevenciu a riešenie rôznych foriem sexuálneho násilia na deťoch. Úsilie sa zameria najmä na dosiahnutie ratifikácie Dohovoru Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním (Lanzarotský dohovor) všetkými členskými štátmi, čo zaistí jeho efektívnu implementáciu prostredníctvom monitorovacej práce Výboru strán Lanzarotského dohovoru, rovnako ako aj jeho úlohu platformy pre budovanie kapacít a zhromažďovanie osvedčených postupov.

45. Európsky deň ochrany detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním bude oslavovaný 18. novembra každého roku. Tento deň bude venovaný zvýšeniu povedomia o tejto pohrome, zdieľaniu osvedčených postupov a propagácii ratifikácie a implementácie Lanzarotského dohovoru. Vzhľadom k práci svojej Siete na zastavenie sexuálneho násilia na deťoch v rámci kampane JEDEN z PIATICH, bude Parlamentné zhromaždenie aj naďalej presadzovať ratifikáciu a implementáciu Lanzarotského dohovoru a bude spolupracovať na tom, aby sa tento európsky deň stal úspešným.

46. Rada Európy bude tiež podporovať mandát Osobitného spravodajcu OSN o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii.

3.3. Odstránenie telesných trestov

47. Rada Európy bude pokračovať v presadzovaní účinného odstránenia telesných trestov a iných foriem krutých alebo ponižujúcich trestov pre deti vo všetkých prostrediach, vrátane domáceho prostredia. Bude identifikovať konkrétne problémy na ceste k univerzálnemu zákazu a odstráneniu telesných trestov a tiež spôsoby, ako tieto problémy môžu byť prekonané. Členské štáty budú podporované pri uskutočňovaní právnych reforiem s cieľom dosiahnuť úplný zákaz a pri zvyšovaní kolektívneho povedomia o práve detí na rovnakú ochranu pred napadnutím, nebezpečenstvom

násilného trestu, rovnako ako aj pri presadzovaní nenásilnej disciplíny a pozitívnej výchovy v zhode s Odporúčaním o politike na podporu pozitívneho rodičovstva.⁶¹

60. Odporúčanie CM/Rec(2009)10.

61. Odporúčanie CM/Rec(2006)19.

3.4. Ochrana detí pred násilím v rôznych prostrediach a v rôznych formách

48. Rada Európy sa bude aj naďalej venovať problematike násilia v školách, a to najmä v zmysle Charty Rady Európy o výchove k demokratickému občianstvu a ľudským právam. Sledujúc prierezový prístup, bude Rada Európy podporovať posilnenie úlohy vzdelávania pri predchádzaní osobitným formám násilia, ako sú šikanovanie v školách, homofóbne šikanovanie, internetové šikanovanie a násilie naviazané na radikalizáciu. Rada Európy bude podporovať osvetové akcie a kampane za výchovu k demokratickému občianstvu a ľudským právam, a to na základe vzdelávacích materiálov, ako napríklad videoklip "Poraz šikanovanie" a publikácia "Ľudské práva a demokracia začínajú u nás: Listina pre všetkých".

49. Rada Európy bude nabádať všetky svoje členské štáty, aby podpísali, ratifikovali a účinne implementovali Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor), a to najmä prostredníctvom činnosti Skupiny expertov pre opatrenia na boj proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu (GREVIO), s cieľom ochrany dievčat pred rodovým násilím, s cieľom prevencie, stíhania a odstránenia tohto násilia, rovnako ako aj s cieľom uplatňovania Dohovoru na všetky detské obeť domáceho násilia.

50. Rada Európy bude podporovať členské štáty pri plnení svojich záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, a to najmä prostredníctvom Skupiny expertov pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi (GRETA).

51. Rozšírená čiastková dohoda Rady Európy o športe (EPAS) bude pokračovať v propagácii zdravého a bezpečného športového prostredia pre deti, a to aj prostredníctvom projektu Pro-bezpečné športy (PSS)⁶² a prostredníctvom súboru pomocných programov poskytujúcich usmernenie a školenie pre športových organizátorov a trénerov ohľadne fyzického, psychického a sociálneho blahobytu pri športe. Bude tiež monitorovať a presadzovať implementáciu Odporúčania o ochrane detských a mladých športovcov pred nebezpečenstvami spojenými s migráciou⁶³.

62. Pozri <http://pjp-eu.coe.int/en/web/pss>.

63. Odporúčanie CM/Rec(2012)10.

Prioritná oblasť č. 3: Život bez násilia pre všetky deti

DOPAD   Deti požívajú svoje právo žiť bez násilia
VÝSLEDKY   Členské štáty a ďalšie cieľové skupiny...   1. menia legislatívu a politiku s cieľom implementovať Odporúčanie Rec(2009)102. ratifikujú a implementujú Lanzarotský dohovor a Istanbulský dohovor3. prijímajú opatrenia na zákaz telesných trestov4. menia politiku a legislatívu za účelom implementácie základných noriem Rady Európy týkajúcich sa ďalších foriem násilia
RIZIKÁ A ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA   ➤ Monitorovacie správy Lanzarotského výboru sa úplne nezhodujú s realitou v členských štátoch -> Investovať do kontroly informácií predložených štátmi, a to aj prostredníctvom mimovládnych organizácií a judikatúry➤ Negatívna verejná mienka o opatreniach Rady Európy týkajúcich sa telesných trestov -> vysvetliť negatívne následky telesných trestov a benefity pozitívneho rodičovstva
VÝSTUPY (výber)   ➤ Monitorovanie Lanzarotského dohovoru jeho Výborom strán➤ Európsky deň ochrany detí pred sexuálnym násilím➤ Online panel pomocných programov pre osvedčené postupy, ktoré propagujú nenásilné rodičovstvo➤ Podpora členských štátov pri dosahovaní zákonného zákazu telesných trestov➤ Monitorovacie správy vypracované GREVIO a GRETA a nadväzujúce aktivity

4. JUSTÍCIA PRIAZNIVÁ K DEŤOM PRE VŠETKY DETI

52. Podľa Dohovoru OSN o právach detí (UNCRC) musí byť deťom poskytnutá možnosť byť vypočutými v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ich týka, a mať prístup ku kompetentným, nezávislým a nestranným mechanizmom podávania sťažností, keď dôjde k porušeniu ich práv. Okrem toho štáty, zmluvné strany Dohovoru OSN o právach detí (UNCRC), uznávajú právo každého dieťaťa v konflikte so zákonom, aby s ním bolo zaobchádzané spôsobom v súlade s presadzovaním pocitu dôstojnosti u dieťaťa a s prihliadnutím na vek dieťaťa a cieľ jeho opätovného začlenenia do spoločnosti. Pri všetkých činnostiach týkajúcich sa detí, či už vykonávaných verejnými, alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi orgánmi alebo zákonodarnými orgánmi, musí byť prvoradým hľadiskom najlepší záujem dieťaťa.

4.1. Presadzovanie justície priaznivej k deťom

53. Rada Európy bude presadzovať implementáciu usmernení Rady Európy o justícii priaznivej k deťom⁶⁴, a to podporou členských štátov pri posilňovaní prístupu detí k občianskym, správnym a trestným súdnym konaniam, pri zaobchádzaní s deťmi v občianskych, správnym a trestných súdnych konaniach a pri účasti detí v občianskych, správnym a trestných súdnych konaniach. Uvedené bude zahŕňať celý rad opatrení prijatých Európskym výborom pre právnu spoluprácu (CDCJ), Programom vzdelávania v oblasti ľudských práv pre osoby vykonávajúce právnické povolania (HELP) a ďalšími príslušnými orgánmi. Pritom bude Rada aj naďalej úzko spolupracovať s Európskou komisiou, Agentúrou EÚ pre základné práva, ako aj s UNICEF Stredná a Východná Európa a Spoločenstvo nezávislých štátov (CEE/CIS) a s Radou pobaltských štátov (CBSS). Budú tiež prijaté opatrenia s cieľom podporiť členské štáty, aby ratifikovali a implementovali tretí Opčný protokol k Dohovoru OSN o právach dieťaťa (UNCRC) o procedúre oznámení.

4.2. Ochrana detí v súvislosti s pozbavením slobody

54. Podľa Dohovoru OSN o právach dieťaťa (UNCRC) pozbavenie slobody môže byť použité len ako krajné opatrenie a na čo najkratšiu nutnú dobu. Členské štáty Rady Európy budú podporované pri zabránení a predchádzaní pozbavenia slobody a kriminalizácie detí, a to prostredníctvom opatrení, akými sú rozšírenie diverzie a príprava na opätovné začlenenie. Materiálne podmienky a detenčné zariadenia by sa mali zlepšiť v súlade s normami Rady Európy. Podpora bude poskytovaná členským štátom pri implementácii európskych pravidiel pre mladistvých páchatelov podliehajúcich sankciám alebo opatreniam.⁶⁵ Rada Európy bude presadzovať zavádzanie noriem Európskeho výboru na zabránenie mučeniu a neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (CPT)⁶⁶, týkajúcich sa ochrany detí zbavených slobody, proti zlému zaobchádzaniu a násiliu, a to v nadväznosti na odporúčania zo správy o násilí v ústavoch pre mladistvých páchatelov⁶⁷, a vypracuje praktické usmernenie pre monitorovanie miest výkonu odňatia slobody pre deti. Bude sa zaoberať situáciou detí, ktorých rodičia sú zadržaní. Rada Európy je pripravená v prípade potreby a v rámci svojho mandátu podporovať Globálnu štúdiu OSN o deťoch zbavených slobody,⁶⁸ obzvlášť pokiaľ ide o európsky región.

4.3. Práva detí v rodine

55. Rada Európy bude presadzovať implementáciu svojich noriem v oblasti rodinného práva, vrátane Európskeho dohovoru o osvojení detí (revidovaného), a Odporúčaní Výboru ministrov o rodinnej mediácii⁶⁹, o politike na podporu pozitívneho rodičovstva⁷⁰ a o prevencii a riešení sporov o premiestnení detí⁷¹. Rada Európy prijme opatrenia o najlepšom záujme dieťaťa v kontexte nových foriem rodiny a bioetiky, a to najmä s ohľadom na náhradné rodičovstvo a darcovskú asistovanú ľudskú reprodukciu. Osobitná pozornosť bude venovaná procesu posúdenia najlepších záujmov dieťaťa v rodinných veciach. Musí byť prebádané, ako by členské štáty mohli prijať zákony, regulácie a postupy, ktoré zabezpečia, že najlepšie záujmy dieťaťa budú primárnym hľadiskom pri odňatí z rodičovskej starostlivosti a pri rozhodnutiach o umiestnení respektíve o opätovnom zlúčení.⁷²

-
64. Usmernenia o justícii priaznivej k deťom prijaté Výborom ministrov Rady Európy dňa 17. novembra 2010. Pozri tiež rezolúciu Parlamentného zhromaždenia č. 2010 (2014), "Juvenilná justícia priaznivá k deťom: Od slov k realite", a orientácie na presadzovanie a podporu implementácie usmernení o justícii priaznivej k deťom zo strany Európskeho výboru pre právnu spoluprácu (CDCJ(2014)15).
65. Odporúčanie CM/Rec(2008)11.
66. Informačný dokument CPT/Inf/E (2002) 1 - Rev. 2015.
67. Európsky výbor pre problémy kriminality, PCCP (2014), Správa o násilí v ústavoch pre mladistvých páchatel'ov
68. Pozri rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. A/C.3/69/L.24/Rev.1, bod 51.d.
69. Odporúčanie Rec(98)1.
70. Odporúčanie CM/Rec(2006)19. Pozri tiež Odporúčanie Rec(98)8 o účasti detí na rodinnom a spoločenskom živote.
71. Odporúčanie CM/Rec(2015)4.
72. Pozri rezolúciu Parlamentného zhromaždenia č. 2049 (2015) o "sociálnych službách v Európe: legislatíva a prax odoberania detí z ich rodín v členských štátoch Rady Európy".

Prioritná oblasť č. 4: Justícia priaznivá k deťom pre všetky deti

DOPAD   Deti požívajú svoje práva v systéme spravodlivosti
VÝSLEDKY   Členské štáty a ďalšie cieľové skupiny...   1. menia legislatívu a politiku s cieľom implementácie usmernení týkajúcich sa justície priaznivej k deťom2. prijímajú opatrenia na zníženie počtu detí pozbavených slobody a na zlepšenie podmienok odňatia osobnej slobody3. posilňujú realizáciu práv dieťaťa, vrátane stanovenia ich najlepších záujmov v rodinnom kontexte
RIZIKÁ A ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA   ➤ Usmernenia a pomocné programy Rady Európy sa stretli s odporom v národných súdnych systémoch a vo verejnej mienke-> Zvýšiť povedomie a vysvetliť výhody práv dieťaťa a prístupu sústredeného na dieťa; šíriť osvedčené postupy
VÝSTUPY (výber)   ➤ Regionálne stretnutia na výmenu osvedčených postupov v oblasti justície priaznivej k deťom➤ Zber dát o vybraných aspektoch justície priaznivej k deťom➤ Školenie osôb vykonávajúcich právnické povolania o justícii priaznivej k deťom, mediácii, monitorovaní miest výkonu odňatia slobody, atď.➤ Monitorovanie Výborom na zabránenie mučeniu v miestach zadržovania detí➤ Parlamentná kampaň za ukončenie imigračného zadržovania detí➤ Posúdenie potrieb nových výziev v oblasti rodinného práva a v oblasti biomedicíny

5. PRÁVA DIEŤAŤA V DIGITÁLNOH PROSTREDÍ

56. Nové informačné a komunikačné technológie (ICT) ovplyvňujú požívanie veľkého počtu základných práv, zaručených Dohovorom OSN o právach dieťaťa (UNCRC), Európskym dohovorom o ľudských právach a Európskou sociálnou chartou, zo strany detí. Podľa odporúčaní vydaných Výborom OSN pre práva dieťaťa by všetky deti mali byť schopné bezpečne pristupovať k informačným a komunikačným technológiám (ICT) a digitálnym médiám a byť oprávnené plne sa zúčastniť, prejavíť, získavať informácie a požívať všetky práva zakotvené v Dohovore OSN o právach dieťaťa (UNCRC) a jeho Opčných protokoloch, a to bez diskriminácie akéhokoľvek druhu.⁷³

57. Digitálny svet ponúka deťom neobmedzené možnosti nadobúdania vedomostí a pripojiteľnosti, ale prináša aj skutočné obavy, ktoré je potrebné riešiť zo strany členských štátov integrovaným spôsobom a v súlade s riadiacou internetovou stratégiou Rady Európy pre roky 2016 až 2021.⁷⁴ Rada Európy bude poskytovať usmernenie a podporu členským štátom pri zaistení účasti detí a pri ochrane a zabezpečení práv detí v digitálnom prostredí.

5.1. Účasť detí v digitálnom prostredí

58. V spolupráci s ďalšími zainteresovanými subjektmi pôsobiacimi v tejto oblasti bude Rada Európy podporovať a chrániť práva detí na rovnaké zaobchádzanie, na prístup k informáciám, na slobodu prejavu a na účasť v digitálnom prostredí.⁷⁵ Budú vytvorené a šírené aplikácie pre smartfóny a tablety a ďalšie komunikačné nástroje, ktoré umožnia deťom, rodičom a pedagógom plné a bezpečné využívanie potenciálu informačných a komunikačných technológií a digitálnych médií. Osobitná pozornosť bude venovaná posilneniu možností detí v zraniteľných situáciách, ako sú deti so zdravotným postihnutím. V nadväznosti na Odporúčanie o politike na podporu pozitívneho rodičovstva a ďalšie príslušné normy budú vypracované usmernenia týkajúce sa rodičovstva založeného na právach v digitálnom veku. Usmernenie pre členské štáty bude vypracované na základe integrovaného prístupu k právam detí v digitálnom prostredí.

5.2. Ochrana detí v digitálnom prostredí

59. Dohovory Rady Európy poskytujú spoľahlivý základ pre ochranu detí pred možnými rizikami pre ich bezpečnosť, ochranu a súkromie v digitálnom prostredí. Rada Európy bude presadzovať, monitorovať a podporovať implementáciu Dohovoru Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním, Dohovoru o počítačovej kriminalite a jeho Dodatkového protokolu a Dohovoru o ochrane jednotlivcov pri automatickom spracovaní osobných údajov, Dohovoru o predchádzaní násilí na ženách a domácejmu násilíu a o boji proti nemu, Dohovoru o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, rovnako ako aj príslušných odporúčaní Výboru ministrov.⁷⁶

5.3. Zabezpečenie detí v digitálnom prostredí

60. Informačné a komunikačné technológie a digitálne médiá pridali právu detí na vzdelanie nový rozmer. S cieľom podporovať kreatívne, kritické a bezpečné používanie internetu spustí Rada Európy paneurópsky projekt v oblasti digitálnej výchovy k občianstvu, a to v nadväznosti na úspechy dosiahnuté v rámci programu o výchove k demokratickému občianstvu a ľudským právam a v nadväznosti na výsledky projektu o kompetenciách pre demokratickú kultúru. Na základe mnohostranných konzultácií so zainteresovanými subjektami a na základe výmien osvedčených postupov budú vyvinuté a poskytnuté členským štátom na použitie v školskom prostredí usmernenia zásad a súbory deskriptorov pre digitálnu občiansku spôsobilosť.

61. Internet a sociálne médiá sú široko používané k hlásaniu nenávistných prejavov, radikalizácie a terorizmu medzi mladými ľuďmi. Ako odpoveď, bude Rada Európy i naďalej pokračovať v kampani "Nie nenávistným prejavom" a bude investovať do súboru opatrení v oblasti vzdelávania a na internete, ako je uvedené v akčnom pláne "Boj proti násilnému extrémizmu a radikalizácii vedúcej k terorizmu" prijatom Výborom ministrov dňa 19. mája 2015.⁷⁷

73. Výbor OSN pre práva dieťaťa, Správa z roku 2014 Deň všeobecnej diskusie "Digitálne médiá a práva detí", máj 2015.

74. V súčasnej dobe zvažované zo strany Výboru ministrov.

75. Pozri Odporúčanie CM/Rec(2014)6 o sprievodcovi ľudskými právami pre užívateľov internetu.

76. Pozri napríklad Odporúčanie CM/Rec(2009)5 o opatreniach na ochranu detí pred škodlivým obsahom a správaním a na podporu ich aktívneho zapojenia do nového informačného a komunikačného prostredia.

77. Odporúčanie CM(2015)74 konečné.

Prioritná oblasť č. 5: Práva detí v digitálnom prostredí

DOPAD Deti požívajú svoje práva v digitálnom prostredí
VÝSLEDKY Členské štáty a ďalšie cieľové skupiny...   1. menia legislatívu a politiku za účelom ochrany detí v digitálnom prostredí2. prijímajú opatrenia na posilnenie postavenia detí tak, aby bol využitý plný potenciál informačných a komunikačných technológií (ICT)3. zabezpečujú výchovu k digitálnemu občianstvu a zaoberajú sa radikalizáciou a nenávisťnými prejavmi
RIZIKÁ A ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA   ➤ Technológia sa vyvíja rýchlejšie ako normy a prostriedky Rady Európy - > Väčšie investície do informačných a komunikačných technológií (ICT) a výskumu, partnerstvá so súkromným sektorom➤ Normy a prostriedky rady Európy nedosahujú úroveň kľúčových aktérov internetu -> mnohostranný prístup zainteresovaných strán, vrátane súkromného sektora
VÝSTUPY (výber)   ➤ Pomocné programy k sprievodcovi ľudskými právami pre užívateľov internetu priaznivé k deťom➤ Tabletová aplikácia pre deti a rodičov pre navigáciu po internete➤ Usmernenie pre integrovaný prístup k detským právam v digitálnom prostredí➤ Monitorovanie dohovorov o počítačovej kriminalite, o ochrane osobných údajov a o sexuálnom vykorisťovaní a zneužívaní➤ Paneurópsky projekt o digitálnej výchove k občianstvu➤ Kampaň proti nenávisťným prejavom

IV. Plnenie stratégie

62. Rada Európy má v úmysle plniť túto stratégiu prostredníctvom trvalého zamerania sa na implementáciu existujúcich noriem, partnerstiev, komunikácie a hodnotenia.

1. SFUNKČNENIE NORIEM V PROSPECH DETÍ

63. Aby sa ciele stanovené v tejto stratégii stali pre deti aj skutočnosťou, Rada Európy zameria svoje zdroje na implementáciu existujúcich noriem. Zvýšené úsilie bude venované kooperačným aktivitám všade tam, kde bude potreba zo strany členského štátu prejavená, a prostriedky budú dané k dispozícii napríklad prostredníctvom dobrovoľných príspevkov od členských štátov alebo zo spoločných programov. Otázky detských práv budú mainstreamované v príslušných kooperačných projektoch a aktivitách ďalších sektorov Rady Európy.

64. Na základe výsledkov dosiahnutých v rámci doterajšej stratégie budú práva dieťaťa aj naďalej adresované v rámci tematického a národného monitorovania dohovorov zo strany Rady Európy. Dôraz sa bude klásť na zviditeľnenie a podporu členských štátov v nadväznosti na zistenia monitorovacích mechanizmov týkajúcich sa práv detí. Uvedené bude dosiahnuté, okrem iného, aj prostredníctvom systematickejšej spolupráce s Výborom OSN pre práva dieťaťa.

65. Vzhľadom na existenciu širokého spektra aktuálnych právnych noriem Rady Európy týkajúcich sa práv dieťaťa bude vývoj akýchkoľvek nových noriem predmetom dôkladného posúdenia ich potreby a realizovateľnosti. Práva detí budú aj naďalej mainstreamované do všetkých príslušných nových dohovorov a odporúčaní vypracovaných Radou Európy.

2. ZAPOJENIE VŠETKÝCH RELEVANTNÝCH ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

66. Implementácia tejto stratégie závisí od mnohých aktérov: členských štátov, medzinárodných organizácií, občianskej spoločnosti, ombudsmanov pre deti, akademických sietí, súkromného sektora, ako aj od samotných detí.

67. Implementácia tejto stratégie bude vedená a hodnotená pomocou ad-hoc výboru o právach dieťaťa zodpovedného Výboru ministrov Rady Európy. Výbor sa bude skladať zo zástupcov všetkých 47 členských štátov Rady Európy a ďalších relevantných zainteresovaných subjektov.⁷⁸

68. Na základe spoločného vyhlásenia Generálneho tajomníka Rady Európy a Výkonného riaditeľa UNICEF z roku 2007 sa obe organizácie usilujú o ďalšie posilnenie svojej spolupráce s cieľom maximalizovať synergie medzi svojimi programami, a to aj prostredníctvom narastajúcej koordinácie a preskúmania novej regionálnej spolupráce v kľúčových prioritných oblastiach a primerane aj prostredníctvom spolupráce na úrovni jednotlivých krajín. Osobitný zástupca Generálneho tajomníka OSN pre násilie na deťoch, Osobitný spravodajca OSN o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii, Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva a Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) sú ďalšími cennými partnermi v tomto ohľade.

69. Prostredníctvom priorit stanovených v tejto stratégii si Rada Európy kladie za cieľ prispieť k ratifikácii a implementácii Opčných protokolov k Dohovoru o právach dieťaťa (UNCRC) o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii a o procedúre oznámení, rovnako ako aj prispieť k implementácii Agendy OSN 2030 pre udržateľný rozvoj⁷⁹ s jej osobitnými skúsenosťami a spôsobilosťami.

70. Okrem toho bude Rada Európy pokračovať v úzkej spolupráci s Európskou úniou, najmä s Európskou komisiou a s Agentúrou pre základné práva, ktoré sú kľúčovými partnermi pri presadzovaní implementácie noriem Rady Európy. Možnosti na posilnenie tejto spolupráce budú ešte ďalej preskúmané. Rada Európy bude aj naďalej úzko spolupracovať s Radou pobaltských štátov (CBSS) a s Medzinárodnou organizáciou Frankofónie (OIF).

78. Súpis podkladov tohto výboru bude prezentovaný spolu s touto stratégiou Výboru ministrov a musí ním byť schválený.

79. Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN č. A/Res/70/1 z 25. septembra 2015, Transformovanie nášho sveta: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj.

71. Ombudsmani pre deti a ich európska sieť (ENOC), rovnako ako aj medzinárodné a národné mimovládne organizácie, sú dôležitými implementačnými partnermi Rady Európy. Spôsoby, ako zvýšiť transparentnosť a efektívnosť spolupráce s občianskou spoločnosťou, budú aj naďalej predmetom skúmania.

72. Parlamentné zhromaždenie Rady Európy, Kongres miestnych a regionálnych samospráv, Konferencia medzinárodných mimovládnych organizácií Rady Európy a Komisar Rady Európy pre ľudské práva budú zásadnými partnermi pri dosahovaní cieľov tejto stratégie prostredníctvom ich vlastných mandátov a priorít. Okrem toho budú všetky príslušné riadiace, expertné výbory a monitorovacie orgány hrať dôležitú úlohu pri implementácii tejto stratégie. Rozvojová banka Rady Európy môže poskytovať pôžičky svojim členským krajinám na spolufinancovanie projektov infraštruktúry, ktoré sú v prospech detí.

73. Práca Rady Európy v oblasti práv dieťaťa bude aj naďalej koordinovaná divíziou práv detí v rámci Generálneho riaditeľstva pre demokraciu. Medzisekretariátna pracovná skupina pre práva detí bude umožňovať plnenie týchto úloh.

3. KOMUNIKOVANIE PRÁV DIEŤAŤA

74. Zvyšovanie povedomia o právach detí medzi samotnými deťmi, a tiež rodičmi, opatrovníkmi, odbornými pracovníkmi a politickými činiteľmi, je enormná úloha, ktorú je Rada Európy odhodlaná plniť spoločne s členskými štátmi. Väčšie úsilie bude venované online a audiovizuálnym komunikačným prostriedkom, ako aj ďalšiemu rozvoju webovej stránky www.coe.int/children ako európskeho uzla s komplexnými, prístupnými a aktuálnymi informáciami o právach detí.

4. HODNOTENIE PLNENIA

75. Pokrok v tejto 6-ročnej stratégii bude hodnotený oproti stanoveným cieľom, a to s ohľadom na očakávaný dopad, výsledok a výstup stanovený pre každú prioritnú oblasť na základe súboru indikátorov. Hodnotenie v polovici obdobia s možnosťou úpravy bude uskutočnené po troch rokoch pod vedením členských štátov a ostatných zainteresovaných strán. Bude vyvinuté úsilie, aby pri hodnotení a úprave stratégie boli riadne zahrnuté aj stanoviská samotných detí. Okrem toho sekretariát bude podávať Výboru ministrov každé dva roky správu o implementácii tejto stratégie.

Od spustenia programu "Budovanie Európy pre deti a s deťmi" v Monaku v roku 2006 Rada Európy implementovala v priebehu jednotlivých politických cyklov svoje stratégie tak, aby smerovala svoju prácu k posilneniu ochrany práv detí v Európe. Tento dokument - prijatý Výborom ministrov Rady Európy - obsahuje text stratégie o právach dieťaťa, ktorá bude implementovaná v období rokov 2016 až 2021. Vzťahuje sa na prioritné oblasti pre zaručenie práv pre všetky deti, a to najmä v oblasti rovnakých príležitostí, účasti, života bez násilia, justície priaznivej k deťom a práv v digitálnom prostredí.

www.coe.int

Rada Európy je vedúcou organizáciou na ochranu ľudských práv na kontinente. Skladá sa zo 47 členských štátov, z ktorých 28 je členom Európskej únie. Všetky členské štáty Rady Európy pripojili svoje podpisy k Európskemu dohovoru o ľudských právach, zmluve určenej na ochranu ľudských práv, demokracie a právneho štátu. Európsky súd pre ľudské práva dohliada na implementáciu Dohovoru v členských štátoch.